

[Aksel Larson.]

han også, at jeg bad ham tænke på, dels at eksporten ikke vil kunne opsuge så megen arbejdskraft, som kan frigøres ved forbrugsbegrænsning, dels at forøget produktion for eksport for resten kun har interesse, hvis der kan findes afsætning for eksportvarerne.

Hvad er nu følgerne af regeringens hidtidige såkaldte reformpolitik? Jo, forbruget på hjemmemarkedet er gået ned, og det synes naturligt nok fremfor alt at være danskproducerede industrivarer, der købes mindre af. Da vi har meget få virksomheder, der producerer udelukkende for eksport, er eksportens på lidt længere sigt blevet skadet, eftersom et stort og købedygtigt hjemmemarked medvirker til at sænke generalomkostningerne for hele produktionen og altså giver industriens eksport bedre prismæssige konkurrencemuligheder. Men den af regeringen villede forbrugsbegrænsning har desuden, som også det økonomiske råds formandskab nu har påpeget, medvirket til faldet i beskæftigelsesgraden.

Den pengepolitiske lempelse, som regeringen fremhæver i tide og utide, har ikke bedret beskæftigelsen, men snarere virket modsat. Lavrentepolitik er noget godt og efterstræbelsesværdigt, men det glidende rentefald, som regeringen har ansvaret for, og som den roser sig af, er jo skyld i den kendsgerning, som statsministeren ikke kunne komme uden om, at investeringsvirksomheden har været vigende. Forklaringen er ligetil: når renten går gradvis ned over en længere periode — og ingen ved, hvor og hvornår rentefaldet ender — så venter erhvervsdrivende længst muligt med at optage ellers fuldt forsvarlige lån til igangsættelser eller udvidelser. De må jo bestandig regne med, at det måske kan betale sig at vente, til pengene er blevet billigere. Regeringen burde snarest oplyse, hvor den vil fastlægge renteniveaue, og hvornår dette vil ske.

Så længe regeringen ikke har kunnet det

eller ikke har villet gøre dette, vil afmatningen i byggesektoren fortsætte. Tallene for boligbyggeriet taler ellers tydeligt nok. Der igangsættes jo langt mindre boligbyggeri end på samme tid i fjor. Den nedgående tendens er naturligvis blevet forstærket, fordi regeringen nedskar bevillingerne til boligfonden med 262 millioner kr., hvorved kommunernes arbejde på at erhverve og byggemodne jord blev hæmmet og boligbyggeriet i øvrigt fordyret. Da byggeriet jo er en nøglesektor, har vi her en meget væsentlig del af forklaringen på den store arbejdsløshed i øvrigt. Men hovedårsagen til arbejdsløsheden er den finanspolitiske stramning, som er visdommens syv søjler i regeringens stabiliseringsbygværk.

Det burde ellers være elementært, at ligervis som den hestekur, der kan kurere en smed, vil slå en skrædder ihjel, som man siger, så er den økonomiske politik, der kan være nødvendig og gavnlig under en højkonjunktur, farlig og skadelig under en lavkonjunktur eller afmatning. Under højkonjunkturen, hvor der, som man siger, kan være fare for, at kedlen koger over, er forbrugsbegrænsningen gennem overbudgettering og kasseoverskud et anvendeligt middel. Under lavkonjunktur eller afmatning kan det være rigtigt at gå den modsatte vej. Det er ikke alene ikke uforsvarligt, det er forsvarligt at underbudgettere, at have kasseunderskud i en situation som den, vi har nu. Derved kan man give erhvervslivet en saltvandsindsprøjtning, som ikke blot har øjeblikkelige gavnlige virkninger, men som kan gavne det på lang sigt og så også medvirke til at skabe beskæftigelse. Da Danmarks måske største problem på det økonomiske område er at fuldføre strukturændringen, hvilket vil sige at udbygge og effektivisere industrien, er det også fuldt forsvarligt i et vist omfang at låne i udlandet for at skaffe den fornødne investeringskapital.

Det er en sådan politik, socialistisk folkeparti har foreslået, og det kan kun glæde os, at det økonomiske råds formandskab